

עין משפט נר מצוה

ל א מיי פֿירד מַהִלַּט מַעֲהָק הַלֵּלִי יי

לֹא ב מיי פֿיר מַהִל גירושין הַלֵּלֶה ב ופֿי״ו הֵל יט בן טוש״ע אֵה״ע סומן קלד סעיף א ונכרד אַלפֿס גיטין פֿיר דף קס.

עיטש;

א ג מיי פֿירב מַהִל מלוה וזהו הַלֵּלֶה ח טוש״ע ח״מ סימן קט סעיף א ונכרד אַלפֿס כַּתוּבֹת פֿי״א דף קכג.].

ב ד ה מיי פֿיר מַהִל עֵרְוִין

הלכה מ:

ג ד מיי פֿירב מַהִלַּט מלוה וזהו הַלֵּלֶה ח טוש״ע ח״מ סימן קט סעיף א:

‏← **מוסף רש"י** →‏‏

ששים יום, מושבֿים ימי הכהנה (בחנוכה **שׁ**).

‏← **שינויי נוסחאות** →‏‏

אן עולא, ניא לא מלקין צין מטמא לעולם שההטאת צריכה דעת ועולה אינז צריכה דעת אלא בשעת הפרשה אצל בשעת כפרה כו' (ש"ס, ט) הפרשה ודאמוראי נמי (ש"ס, ט) צריכה דעשיה: (ש"ס, ז) פועלים דאי איכא דמחא (ש"ס, ט) דלחא דמחא ליעולם באורחא (ש"ס, ט) וא"ת מנ"ל להאי מתרין דפליג שמואל אדעולא (ש"ס, ט) וי"ל דלישנא דשמואל משמע דמיידי בשעת הפרשה דמיידי קרא דמתני' משמע דמיידי עולות ממסנין אותן כיון כופין אותו שזו ישיבת און פסקא ממקן (ש"ס, יא) הפרשה דאי בשעת כפרה הוא מה שייך לכפרות כיון דאפרש הקרבן פשיטא דיקריבנו בעל כורחו [הס"ק] [הס"ק] צריכה דעת בשעת (ש"ס, יג) גי' נ"ק וטעמא דשמואל נפשה נכחא לר"י, (יז) לתמודות וטענין סמיכה צעין דעת (ש"ס, טז) הפרשה וקדושים הוו (ש"ס, טז) ומעת פסקא ממקן (ש"ס, יא) ומדעת (ש"ס, יא) אפי"ג דאיך (ש"ס, יט) ניהלי אלא בערב דל"כ למא ליה להמתין עד ערבך לשינוי לאו מה ראו הלא כל היום (ש"ס, ט) עיין ז"ק, (לא) ובתוספות נארכיז כרנא (ש"ס, כג) בריש (ש"ס, כג) לא ישר לקיש אמר,

‏← **שיטה מקובצת** →‏‏

שום היתומים. גליון. תימה למה נקט יתומים וכו' ועוד קשה בהנמרא מקשינן ממתני' לרב אבי דקאמר אין נזקקין לנכסי יתומים קטנים ומנא לי דבקטנים איירי דלמא מתני' ביהתומים גדולים וי"ל דאי לא איירי אלא בגדולים הוה ליה למימר שום הדינים ותנא במתני' שום היתומים קטנים וסד"א להוו בהקדש ותהיה הכרזתם ששים יום דבכמה דברים אנו דרמין היתומים להקדש (ש"ס, דלא. הרא"ש ז"ל: תוס' ד"ה לא אכפר בשעת הפרשה כו' אכפר על האמא. גליון. הלכך אם הפריש ראובן עולה או שלמים שיחכפר בהם שמעון בלא דעת שמעון אינן קדושים ואין מועלין בעולה ואם נתרצה שמעון בשעה הפרשה מקריבה ראובן בלא דעת שמעון [ואם הפרשיה

בא:

אמר דָך שמואלֹּ בִי תניא ההיא בשעת כפרה. (וצרייטא מיירי בשעת הפרשה) ווא"ת אמאי פליג אדעולא לוקמא למילתיה דשמואל בשעת כפרה וצרייט' מיירי בשעת הפרשה ולא פליג אדעולא וי"ל טו דסבירא ליה דשמואל מיירי בשעת הפרשה דקאי אמתני' דמשמע דמיירי בשעת הפרשה מדקאמר חייבי

עולות ו' אין ממסנין אותן שזהו בשעת הפרשה אף: **בואי** בשעת הפרשה דקאמר שמואלֹּ אף בשעת הפרשה. וא"ת מ"מ הא פליג דלשמואל צריכה דעת אף בשעת הפרשה וכ"ש בשעת כפרה ולעולא צריכה יצ' בשעת כפרה דווקא ולא בשעת הפרשה וי"ל דמ"מ דכנה"ג דפליגי השתא לא הוו פליגי יג ונראה לר"י טעמא דשמואל ועולא דהא דאמר שמואל עולה ושלמים צריכון דעת בשעת הפרשה משום דלא ניחא ליה לאיינש להתכפר במילתא דלא ידידיה אצל בשעת כפרה אינו צריך דמשום סמיכה אין צריך לדעתו כיון דאינס נאסם לכפר על חטאו אצל חטאת משום דהא צאים על חטא וצריכון להתמודות (ש"ס, ט) [בשעת] סמיכה צעין [דעת] בשעת כפרה ועולא סבירא ליה דלפילו בעולה ושלמים רואה לקיים מצות סמיכה הלכך צעין דעתו בשעת כפרה אצל בשעת הפרשה לא צעין דעת אלא חטאת משום דלא ניחא ליה לאינש לכפרה במילתא דלאו ידידיה אצל עולה ושלמים דלא לכפרה קאמי כולי האי אינו צריך דעת בשעת ויזוהפרשה:

האי מאן דמסר מודעא אניטא מודעיה מודעא. (טז) (פסק) לפיכך נהגו העולם לבטל כל מודעי וי' ומודעי דאיתו מגו מודעי בשעת כתיבת הגט ובשעת הגמיה דחיישינן שמה בטלאותו:

הדרן עלך האומר משקלי

שום היתומים ד' יום. וא"ת אמאי נקט יתומים אפי' כ"ע נמי אס גזא צית דין לירד צנכסיהו כדי לפרוע לאשה כתובתה או חובו לצ"ח צריך שומת צ"ד ל' יום כדאימא דפ' המפקיד (צ"מ לה:) מאימת אכיל פיירי מכי שלמי יומי אכרותא אלמא לכל אדם שצא לירד לנכסיהו צריכי שומת צ"ד א"כ אמאי נקט יתומים וי"ל דתנא יתומים לרבותא דמהו דתימא דליהוי יתומים כהקדש ולצעי שומת צית דין ס' יום קמ"ל דשוין לכלאדם:

בשעת הוצאת פועלים ובשעת הכנסת פועלים. פירוש

בשעת הוצאת פועלים ממלאכתן ובשעת הכנסתן למלאכה י"ז ואין זו סדר המשנה דנקט צצקר וצערב ורב יהודה מפרש ערב תחילה ואחר כך צקר וי"ל משום דכן הסדר לפי שאינו רוצה לבטל ממלאכתו לפיכך אין דרך למימר להו סיירהו יטו ניהלי דאס לא כן למא להמתין עד הערב ון ונשאליה להו מה ראו הא כל היום יס לו רשות לשינויה לפיכך הוצרכו לרב יהודה לפרש כן שבשעת יציאה ממלאכתן אמר להו סיירהו ניהלי שאז אין מצטלין ממלאכתם ולמחרת כשנוכר מה דלמר להו לאורתא אזיל לשאלו ומש"ה אין לפרש איפכא בשעת הוצאת הפועלים מיתנס ונכנסין צמלאכתן ובשעת צניחם ויואלין ממלאכתן לפי דאין דרך כדפירשנו ועוד דאין ליישב לשון הספר על זה ובתוספות לאו הארכתי הרבה בזה והציאו ההיא כג' דריש השוכר את הפועלים (צ"מ פג. וסג: כג') רב אסי אמר פועל צבניטתו משלו וציזיאתו משל צעל הבית: **בך** היא יפה. להוצאת תצואה ופירות כך וכך היא שומא צכך וכך דמיס ואס המלוה רוצה לעכב צכך ששמו צ"ד אין צריך להכריז אלא אוקימנא ליה ציד המלוה מיד:

האומר משקלי עלי

פרק חמישי ערכין

לדעת. שהודיע את המתכפר: כי **סניא** היא. דלא צעין דעת ו צעליס בשעת הקרבה מניא דהא הודיעו בשעת הפרשה ואירצי שנתרצה צדכר: **וי קאמינא**. דלריך דעת בשעת הפרשה: והא דשמואל צדעי דעת צהפרשה ולא צכפרה: **פליגא דעולא**. דאיהו אמר איפכא: **שלא לדעם לא יא**.

אלמא צכולהו צעין דעת וקשיא לתרוויחו: **מסנייטא אהדי לא קשיין**. הא דקמני לעיל עולמו ושלמיו של פלוני עלי צין לדעת צין שלא לדעת יא ודך צתרייטא דקמני צכולהו שלא לדעת לא יא לא קשיין אהדידי מחד בשעת כפרה וחדא צהפרשה לעולא כדאית ליה ולשמואל כדאית ליה: **אף צנעס הפרשה**. דצין צהפרשה צין צכפרה צעי דעת. ואע"ג דהויא דך קמייטא מיוצתיה דקמני דעולה לא צעיא דעת דהאי סיניוא דשני הש"ס לעיל אמר דך שמואל כי מניא היא בשעת כפרה כו' לאו מילתא היא קמ"ל רב פפא דקאמר לאמוראי נמי לא קשיין שמואל מוקי קמייטא בשעת כפרה מכלל דשמואל צכפרה לא צעי דעת וסיניוא דשנין לעיל סיניוא הוא: **דעשאוה**. אחרי כן: **ואירצי**. לתם הגט והמודעא לא ציטל: **מהו דסימא**. מסתמא צטלה למודעא קמ"ל רב ששת דלא וממתניתין לייף טעמא דא"כ לימני כופין אותו עדשיתן:

הדרן עלך האומר משקלי

שום היסומים. צ"ד היורדים לנכסי יתומים למוכרן להגבות צעל חוב שמין את הקרקע ומכריזין ל' יום כל הרוצה ליקח יצא ויקח: **ושום הסקדש**. גוצר המוכר קרקע של הסקדש: **גב' סיירהו** ניסלי. ראו אס יפה היא: **דינדכר**. צעל הבית ו' צאורתא מאי דלמר לפועלים צצפרא: **ונשיילינהו**. אס יפה היא: **דך היא יפה**. כך וכך היא עושה תצואה: **דך היא שומא**. צכך וכך שמהו צ"ד: **ויקה ע"מ**. שפרע לאשה או לצעל חוב: **למא לי**. לאכרחי על מנת ליתן כו': **על יד על יד**. פורתא פורתא ואיכא לוקח דניחא ליה לפרוע לצעל חוב דמיקל צווי צנוטל וזוים צצוריס וחסריס שאין דרך סוחריס מקפידין צכך: **להא**

וכך היא שומא כל הרוצה ליקח יבא בכתובתה ולבעל חוב בחובו למה לי למימר על מנת ליתן לאשה כתובתה ולבעל חוב חובו דאיכא דניחא ליה הן בבעל חוב דמיקל בווזי ואיכא דניחא ליה באשה דשקלה על יד על יד תנו

דכן המשנה דנקט צצקר וצערב ורב יהודה מפרש ערב תחילה ואחר כך צקר וי"ל משום דכן הסדר לפי שאינו רוצה לבטל ממלאכתו לפיכך אין דרך למימר להו סיירהו יטו ניהלי דאס לא כן למא להמתין עד הערב ון ונשאליה להו מה ראו הא כל היום יס לו רשות לשינויה לפיכך הוצרכו לרב יהודה לפרש כן שבשעת יציאה ממלאכתן אמר להו סיירהו ניהלי שאז אין מצטלין ממלאכתם ולמחרת כשנוכר מה דלמר להו לאורתא אזיל לשאלו ומש"ה אין לפרש איפכא בשעת הוצאת הפועלים מיתנס ונכנסין צמלאכתן ובשעת צניחם ויואלין ממלאכתן לפי דאין דרך כדפירשנו ועוד דאין ליישב לשון הספר על זה ובתוספות לאו הארכתי הרבה בזה והציאו ההיא כג' דריש השוכר את הפועלים (צ"מ פג. וסג: כג') רב אסי אמר פועל צבניטתו משלו וציזיאתו משל צעל הבית: **בך** היא יפה. להוצאת תצואה ופירות כך וכך היא שומא צכך וכך דמיס ואס המלוה רוצה לעכב צכך ששמו צ"ד אין צריך להכריז אלא אוקימנא ליה ציד המלוה מיד:

מסורת הש"ס

א (צ"צ מח, ז) (כמויות ק:), א [עין מוספות לקמן דף ד"ה אין להקדש וכו'], ד [מוספתא פס"ד]

‏← **הגהות הב"ח** →‏‏

א (ב) גב' ואמוראי נמי לא קשיא גיב רי"ל הצרייטא אליניה דאמוראים:

‏← **רבינו גרשום** →‏‏

[לדעת **יצא**. אם הקריבה לדעתו של מחוייב יצא מחוייב]: **אמר** לך שמואל כי תניא חזאי. דעולה בין לדעת ובין שלא לדעת יצא: **בשעת כפרה**. אינז צריכה דעת הוואל וארצי בשעת הפרשה [שהיה לדעתן] מסתמא עדיין ניחא ליה באותו דעת:]] [וב] **אמינא אמא** עולה צריך דעת בשעת הפרשה: **אידי ואידי**. אחד חטאת ואחד עולה: **שמואל מוקי לה** בשעת הפרשה. דלא חלקו ועולא מוקי לה [בשעת כפרה: כולמר ובשעת כפרה נמי והיינו בשעת כפרה: קמ"ל. דבשעת הפרשה גיריאי קאמר. ורואן] **דעילא ואפי"ג הויא דך קמייטא** תיובתיה. הא דאמר דבין לדעת ובין שלא לדעת יצא דאוקימנא בשעת כפרה: **קמ"ל**. דבשעת הפרשה גיריאי קאמר. ורואן] **פליגי**: **האי מאן דמסר מודעא אניטא**. שהיו אונסין אותו לתת גט ואמר לעדים הוו עדים וידעיס שאנסו אני: **מודעיה מודעת**. ולא הוי גט: **לא צריכא דעשיה אחרי** התמודע: **ואירצי** ואשיחק ונתן בשתיקה: **מהו דתיבא**. [מדרתן] ובהרייזי בטילה למודעיה: **קמ"ל**. [ובלא:] **א"ב**. דבהכי גניא בנתינה סתם לימני כופין אותו עד שיתן מאי עד שיאמר קמ"ל דבטיל למודעיה ואמר רוצה אני: **הדרן עלך האומר משקלי**: **שום היתומים שלשים יום**. כשצורכין כ"ד למכור מנכסי יתומים או לפרנסה או לכסותו או לשום דבר צריך לשומן ולהחריז [כל] שלשים יום [בבקר ובערב] כדמפרש בגמרא אומר שדה פלונית בסימניה ובמצוריה כך היא יפה וכך היא שומא כדי שישמנו בני אדם ויבואו ליקח ויוסיף כל אחד על חברו ליתן: **ושום הקדש [ששים יום]**. כשיצוין לפדות שדה הקדש: **בשעת הוצאת פועלין**. לערב כשיצוין הפועלין ממלאכתן מכריזין כדי שישמע בעה"ב ואומר להו [לפועלין] זילו סיירהו ניהלי: **ובשעת הבגנת פועלים**. בבקר נמי מכריזין כי היכי דמרכיז בעה"ב מה שאמר לפועלים אמש דלישיילינהו אם ראה כמה היא יפה: [שדה פלונית כך היא יפה. וכך כרוין היא עושה: וכך היא שומא. כלומר בכך וכך מוקן שמהו כ"ד:] **דאיבא דניחא ליה**. ליקוף כדי למיחב דמיה **לבעל חוב דמיקל בווזי** שמי שפורע [לכ"ח] אין מניחין לו כל כך לבדוק הוזהים דאמרי ליה ממארי רשותן פארי אפרע: **ואיבא דניחא ליה**. ליקח ולמיהב דמיה לאשה משום דשקלה על יד על יד כשואי צריכה להוצאה ולא בבח אחת:

א) צנייז ונשאלת אלן: הוואל ואילעי בשעת הפרשה שהיה לדעת ודאי עדיין ישנו בלאתו דעת: ב) צנייז: לכתוב.

שיל מודעתן] ובשעת כפרה נתרצה שמעון משום דוימנין דלא ניחא ליה לאיינש דליכפר במידי דלאו דיליה אבל חטאת ואשם וכו'. הרא"ש ז"ל: